

Csepregi János

Anzix

Egy igazi csonttörés hangját nem nehéz felismerni, mert egy valamirevaló csonttörésnek jellegzetes hangja van. Nem lehet összetéveszteni, például az apró, utálatos kódarabok riadt hangjával, ahogy egyik sziklahátról a másikra koppannak. Pedig megteszik mindennap, miután a Kissváb-hegy tetején lévő barlang-összkomfortom bejárata előtt a hajnali hunyorogást megunva, már nem kínálom cserzett pofámat az újjászülető Napnak, ehelyett inkább erőltetett dühvel, összevont szemöldökkel letekintek a lábaim előtt álmosan rohadó városra, hogy a felénk átkozódva rugdosott kőtörmelékéből, és fenyegető öklirázásomból tudhassák az ott lakók, kivel is van dolguk. Aztán elszégyellem magam, szálnalmas látványt nyújthat egy magamfajta leszázalékolt, csatornatöltelék Zeusz.

Nem. Szó sincs róla. A csonttörésnek nem ilyen hétköznapi, kőrugdosó hangja van. Nem ám! De még a baltacsapások alatt egyensúlyát veszítő fiatal fatörzsek pusztán másodperceig tartó, recsegő sírása sem hasonlít hozzá, úgy Isten igazából. Mikor az októberi éjszakákat követő csípős hajnalok ellen fát gyűjtök a hajlékomat körülölelő parkból, – már két éve, hogy itt csövezek – gyakran hallok effélét a budai éjjelek fojtott csendjében. Nem én kutatok itt egyedül tüzelő után, de hiába bizonygatom, hogy én nem vágtam ki egyet se, csak szedegetem, ami a földön van, köpnek rá. A jó polgárok meg azt mondják, amit én csinállok, az nem szedegetés, hanem lopás, s jobban tenném, ha eltakarodnék végre, mielőtt kifüstölnek innen, s akkor majd megtanulhatom a saját káromon, hogy milyen bűdös az égett hús szaga, bűdösebb az még ennél a mostani, ocsmány csöves szagomnál is. Nem kételkedem, hogy szívesen szánnának pár liter benzint meg egy félórát arra, hogy meggyőzzenek.

Horváth László: Memento

Na de elég a dumámból. A lényeg az, hogy az igazi csonttörésnek tényleg egyedi – mondhatnánk –, igazán különleges hangja van.

Ezt nem tudja elnyomni a combcsontot magába záró eleven hús, sőt még a legvastagabb zsírréteg is képtelen arra, hogy magába fojtsa egészen a szabadulni akaró hangot. Ha emlékszel arra a hájas, ciklámenszínű, lastex nadrágba csomagolt vénlányra a Keletinél, akkor elárulhatom, hogy még az ő iszonyatos idomai is hatástalannak bizonyulnának egy ilyen hangjelenséggel szemben. Végtére is kétségbevonhatatlan tény, hogy akusztikai szempontból az emberi test meglehetősen rosszul szigetel.

Na de kit érdekel ez a baromság, amikor korántsem ez a roppant keserű tény, vagy a karcos hang dobhártyámon lüktető, bántóan éles visszhangja nyugtalanít leginkább. S még csak nem is az, hogy oltalmazó budai barlangom csendjétől távol legutolsó esémre emlékezve a Móricz Zsigmond körtér egyik vizeletszagú házfalának kell támasztanom vizeletszagú testemet – amit csak nagy nehézségek árán sikerült idáig elvonszolnom ótvaros lelkeimmel egyetemben –, hogy a felfagyott járdán ülve gyönyörködhessem a látványban, ahogy lassan mindent mesebeli derengésbe von az álomszagú ónososó.

Nem is a combcsontomból szivárgó ütemes fájdalom zavar a legjobban, amit már egyre kevésbé tompít a gondolataimat eddig vastag, nehéz dunna alá száműző foszladozó részszegség. Nagyanyáknak még voltak igazi tollal jól megtömtött dunnái ott lent, az Isten háta mögött, míg el nem temette még az emlékét is a világháború, hogy átadja helyét a nevelőintézetben szerzett élmények lenyomatainak.

Az sem érdekel most különösebben, hogy végül a verekedésből én kerültem ki győztesen, s Feri még mindig a macskaköveken hasal, s arca körül ragyogó páncél alól sötét, vörös fényben sejlik át, a hidegben gyorsan dermedő vér. Nekem meg csak egy rohadt femur-törés jutott – így mondják az orvosok, tudom, nem ez volt az első –, csak ennyi, és semmi több. Bár igazából ezt sem neki köszönhetem, sokkal inkább annak a kurva esésnek, meg annak, hogy a testemből már évek óta szöknek a csontok. Minden vizeléskor távozik egy kis kalcium. Emlékszem még jól, hogy a kórházban az orvos milyen együtt érző képpel tudatta velem, hogy helyrehozhatatlan csonttrikulázom van már így ötven egynéhány évesen. Én hülye, azoknak a bánatos kutya szeméinek már majdnem teljesen bedőltem, mire azért nagy nehezen kinyögte, hogy ettől függetlenül nem tarthat tovább a nyomorult osztályán. Akkor úgy éreztem, elérült az a szemét, mintha valami szentszövetség szentszabályait szegte volna meg, én meg csak eloldalogtam, ahelyett, hogy péppé vertem volna a frissen borotvált képét. De megtenném most is, ha a kezeim közé kapnám, és akadna egy olyan fémváz, üveges, éles sarkú gyógyszeres szekrény, hogy könyörögve lihegessen, hogy ahhoz képest, hogy már hatvan múltam, még mindig jól tartom magam.

Na most azért nem rakhatnak majd utcára olyan könnyedén, mert egy combcsont, az mégis csak egy combcsont. Ki tudja, talán még csavarokat is kapok a lábamba, platinát, hogy legyen valami értékem is, na akkor inkább már lefűrészelik a mocskok, nehogy én magam adjam el az alkatrészeimet. Most bizony nem lehetek majd az utcán, vagy a barlangomban egy ideig, mert nagy lesz a fertőzés veszélye. Ma már azért talán mégisincs olyan könnyen nyísz-nyísz... Bár tény, hogy akkor könnyebben nyílnának a pénztárcák. Ott bent meg TV, étel, ital, amit csak akarhat az ember. Igazi királyság, csak felfekvést ne kapjon az ember nagy jó dolgában.

Ostobaság az egész, de arra azért kíváncsi vagyok, hogy akad-e valaki, aki veszi a fáradságot, hogy felkaparja, vagy mentőt hívjon ennek a szarházi Ferinek. Vagy ha megáll, mondjuk egy hangtalan járó kocsival mellette, hogy anyaméhként oltalmazó belsejéből káromkodva kimászszanak a mocskok fakabátok, s esetleg egyikük cipőjének orrával addig taszigálja a szerencsétlen bordáit – csak azért, hogy megtudja: él-e még a rohadék csöves –, míg szerencsétlen nyögdecselve, kínkeservesen meg nem változtatja az ősidőktől a biztonság hazug ígéretével áltató embriópózt, akkor meglát-szik-e majd testének lenyomata a földön, ahogy körbe rajzolta a fagy? Meddig őrzi meg a titkát a járda? Meddig látszik majd, hogy melyik az a hely, ahol testének melegétől felolvadt az ónososóból született páncél? Kész költő vagyok.

S mi lesz velem, én hogyan jutok el majd törött lábbal a kórházba ilyenkor éjszaka, vagy talán hívnak majd nekem is egy mentőt? Az lenne csak az úri kényelem, mint a miniszterek: saját sofőrrel.

Mennyi szarság pofátlankodik elő az ember agyából, amikor kezdetét veszi ez az átkozott kijózanodás, csak azért, hogy bosszantson engem. Nincs rájuk se erőm, se akaratom. Lassan szétszakad a fejem, egyre jobban érzem a lábamban lüktető fájdalmat, ahogy a szívem dobban, egyre határozottabb, egyre élesebb. Kapkodva veszem a levegőt, s magam elé lehelek néhány félig őszinte gondolatot:

– Vajon tényleg Feri lopta el a pokrócaim közé dugott drága sósborszeszt, míg a fagyújtással bajlódtam, ő meg a barlang körül ólálkodott? Vagy igazat mondott a nyomorult állat, mikor az egészet tagadta, s nekem tényleg teljesen felesleges volt lejönni utána ide a térre, hogy szétverjem a mocskos pofáját, hogy megtanítsam neki tisztelni a másét? Vagy nem is oda raktam? Talán mégsem ő vitte el. Szerencsétlen hülye.

Ahogy végignézek fekvő testén, torkomban már kaparászik a sírás. Nem a fájdalom, hanem a reménység könnyeit nyelem vissza magamba, vissza, oda a mélybe, ahonnan feltörni készültek. Kezem pedig lassan, bizonytalanul, remegve indul útjára télikabátom elfelejtett belső zsebét keresve. Talán...